

Koffietijd

Deel 2

Koffietijd

Deel 2

Tieneke Elzinga

Eerder verschenen van Tienieke Elzinga

Uit het nest geklikt deel 1 en 2

De Spiegel

Koffietijd deel 1

Schrijver: Tienieke Elzinga
Coverontwerp: Chris Ouboter
ISBN: 9789465122670
© Tienieke Elzinga

1. 2021 Een jaar vol verwachtingen zal het moeten worden.

“Wat een gezelligheid hebben wij de laatste week van het jaar 2020 beleefd.” Met een lach van oor tot oor schuift ze aan de grote achterkamertafel een stoel bij. Op de tafel liggen uitgespreid, geschat, een veertigtal kerst- en felicitatiekaarten. In de kamer, een bloemenzee van boeketten en kerstbakjes. Vanmorgen heeft ze me gebeld. Of het zou lukken om even langs te komen. Ik moest het zelf zien want vertellen kon ze het me niet. “Mijn hard barst haast van geluk”, zei ze. En wie ben ik dan om geen gehoor te geven aan deze uitnodiging. Even meevoelen in haar geluk zal mij ook goed doen. Dus heb ik alles laten vallen waar ik mee bezig was. Dat kom straks wel weer. Ik was net begonnen de kerstboom af te tuigen. Om me heen alle verpakkingsdozen van de kerstspullen. Het is bij mij zaak de boel goed en netjes op te ruimen. Dat scheelt volgend jaar weer met het vinden van de spullen. Als ik bij haar aanbel zwaait de deur wijdt open. Hoe welkom wil je zijn. Als de koffie is ingeschonken met daarnaast een schaalje, zelfgemaakte nieuwjaarrowletjes. Gevuld met een lading slagroom. Een traditie die ze al jaren in leven houdt. Ik weet dat er zakkenvol naar de gezinnen van haar kinderen gaan. Samen met van die doosjes houdbare slagroom zodat ze de rowletjes zelf kunnen vullen. En dat die rowletjes welkom zijn is mij inmiddels ook al lang duidelijk. Een van de kleinkinderen legt ruim voor oudjaar de ‘bestelling’ al bij haar vast. Dit jaar zei hij er ondeugend bij: “we willen allemaal wel tien oma. Deze zelfgemaakte rowletjes zijn veel lekkerder dan die uit de winkel.” Nou had ze me toevertrouwd, zeg daar maar eens nee tegen. Dus zeker weten dat er dit jaar nog meer zijn gemaakt dan andere jaren. Wel weet ik dat ze gestopt is de rowletjes bij de burens af te geven. Het was een teleurstelling zoals daarop gereageerd werd. Zo jammer, want juist dit jaar zou je wat meer verbinding met je burens willen. Maar haar besluit staat vast. Na zeker drie jaar zonder

zelfs maar een kleine reactie dat ze lekker waren, is het voor haar dus wel klaar. En ik snap het.

Ik kijk om me heen en zie dat ze niet overdreven heeft. Haar kamer is een bloemenzee. Ik ben zo blij voor haar. Als ze zit vertelt ze: Het begon vorige week met de verjaardag, van mijn maatje, al vroeg belden de kinderen om de beurt. Alsof ze het afgesproken hadden. 's Avonds kwam op veilige afstand een van de zoons en samen hadden ze geborreld op het geluk van de jarige. Het cadeautje lag klaar bij de andere zoon dus die kreeg hij later. Toen hij hoorde wat het was bleek dat een lang gekoesterde wens in vervulling zou gaan. Maar hij moest nog even geduld hebben. Er kwam die avond ook een telefoontje dat de volgende dag iets bezorgd zou worden. Of ze maar even vroeg in de kleren konden zijn. Dus om halfacht stond manlief de volgende dag, al in de kleren. Maar er gebeurde helemaal niets. Hoe dan? Tegen half tien heeft hij een app gestuurd met een paar vraagtekens. De reactie was verbaasdheid. Zij, de drie zoons hadden toch alles goed geregeld? En dat hadden ze. Om kwart voor tien kwam een zeer uitgebreid ontbijt. Wat een geluk dat ze alleen een kopkoffie hadden genomen. Diep in hun hart wisten ze dat het iets van een ontbijt moest zijn. Maar zo uitgebreid was wel overweldigend en heerlijk. Meer dan genoeg. 's Middags kwam de andere zoon nog met een gigantische bos bloemen. Van haar man had ze een prachtige grote bos rozen gehad en een mooi cadeautje. Toen volgde een dag met allemaal felicitaties in allerlei vormen. Geweldig zeker nadat alles afgelast was wat ze eerder dit jaar geregeld hadden. Ook de tweede poging om aangepast hun bruiloft te vieren werd geannuleerd. Zo verdrietig. Maar dit maakte alles ruim goed. En toen kwamen de kerstdagen. Het was haar opgevallen dat de verschillende omroepen, soms in samenwerking, zich ingezet hebben om mooie programma's en films te tonen zodat de kerstboodschap de wereld in gezonden werd. Zeker nu alle kerken het dringende verzoek hebben gekregen de deuren te sluiten. Het meest mooie vond ze de vertelling en

het zingen van bekende zangers en zangeressen allemaal samen. En de prachtige zandtekeningen van de zandkunstenaar. Hartverwarmend. Of ik dat ook meegekregen had. Ja ook bij mij was dat niet ongemerkt gebleven. Tweede kerstdag hadden ze na goed overleg en tekenen van 'veilig' bij een van de zoons aan kunnen schuiven bij een, zichtbaar met liefde verzorgd, uitgebreid kerstdiner. Onderweg, hadden ze in de auto 'hun' liedje, Du van Peter Maffay, keihard meegezongen. Heerlijk. Wel bijzonder dat net dat liedje op de radio kwam. "Weet je, eindigt ze haar verhaal, dat de kinderen sámen er zo'n onvergetelijke week van hebben gemaakt vind ik nog het meest fijne. Wij hadden inmiddels de moed op gegeven er nog iets van te maken. Wel hadden we extra boodschappen in huis gehaald. Alles redelijk houdbaar. En toch moet me van het hart dat er bij ons de laatste tijd een sluier over alle feestelijkheden ligt. Een sluier van het missen van een deel van de familie. Familie die zich bewust afzijdig houdt. Voor mij onbegrijpelijk en verdrietig. Zeker in de afgelopen week." Dan is het even stil. Er volgt een diepe zucht. "Maar dat mag de overhand niet krijgen. Ik voel me gelukkig met wat er wel is. Dit komende jaar gaan we er met heel veel moed weer tegen aan. Er wachten nog heel veel leuke dingen. Zeker als we uit de Lockdown zijn en het Covid virus aanbanden gelegd. En er weer rust is in de ziekenhuizen en verzorgingshuizen. Laat het alsjeblieft snel zijn." Ze heeft gelijk. Laat het snel zijn. Ik ben zo blij voor haar dat ze zoveel verrassingen heeft gehad en dat ze ervan heeft genoten. Wat fijn dat ook ik mocht delen in haar blijdschap. Laat het nieuwe jaar ons maar heel veel die momenten geven. Een jaar vol verwachtingen zal het moeten worden.

2. Heel veel chocolade zou ons humeur wel weer op peil brengen

Zo de feestdagen zijn weer achter ons. Het 'gewone' leven gaat weer van start. Dat zou je denken. Maar niets is minder waar. We hebben de hele ellende van het corona virus met ons meegesleept het nieuwe jaar in. Wat zouden we het met alle liefde in een vuilnis zak hebben opgesloten en met alle afval van de feestdagen in de Kliko hebben gegooid. Maar helaas van de eerste berichten in 2021 worden we niet veel vrolijker. Het thuis zitten zal nog weer langer gaan duren. De cijfers zijn nog niet zo, dat men het aandurft om de beperkingen te versoepelen. Het blijft dus ongewoon stil op straat. En als ik heel eerlijk ben beginnen de spelletjes een beetje te vervelen. Wat zeg ik, een beetje heel erg vervelend te worden! Zeker als je steeds, zoals ik, moet erkennen dat de ander je nog steeds de baas blijft en wint. Het borduurwerk is af en de trui die ik als een uitdaging zag, expres met een heel moeilijk patroon uitgekozen, hangt ook inmiddels in de kast. Het idee was dat ik er wel even mee bezig zou zijn. Zeker zolang, dat het de tijd tot de verlossende woorden van het opheffen van de Lockdown wel zou overbruggen. Maar nee. Of ik heb te snel gebreid, omdat ik in mijn achterhoofd had dat als die trui af is, de wereld ook wel klaar zou zijn met het thuis zitten. Pff droom maar lekker verder. De wol mand geeft ook al geen keuze meer voor een kleurige verzameling van bollen. Voor één of ander groot project. Natuurlijk, online kan er van alles besteld worden. En ja, de pakketpost doet zijn uiterste best om alles op schema te bezorgen. Toch wil ik er niet aan om niet even naar een winkel te kunnen en de wol zelf uit de manden bij elkaar te zoeken. Van de keurig opgestapelde bollen en de gesorteerde kleuren word ik altijd zo vrolijk. Dat gevoel heb ik echt niet als ik naar het scherm van mijn PC kijk. De hoeveelheid websites voor handwerken maakt het voor mij er ook niet beter op. Ik weet het ik ben nu opstandig bezig maar ik wil erop uit. Over de markt lopen en bij de verschillende kramen kijken wat er allemaal is. Het voelen en

het ruiken. Eén ding is zeker ik ben vast niet de enige die dit gevoel heel bewust naar de achterkant van mijn hersenen moet schuiven. Het verstand diep in mij roept me tot de orde. Zo van: "Hallo, klaar daar mee. Je weet toch dat het niet kan en hou op met jezelf zielig vinden. Pak je boek, je diamant painting of laat je desnoods nog eens inmaken met dat stomme spel van jullie. Alles beter dan gaan zitten kniezen. De hele wereld staat op een laagpitje. Verheug je alvast dat er een dag komt dat dit alles achter de rug is en dat iedereen zijn twee vaccinaties heeft gehad. Kom op, niemand heeft er iets aan dat je hier zo zit te mokken. Kijk om je heen er zijn nog zoveel mogelijkheden om de dag door te komen nadat je voor de zoveelste keer een zoomvergadering hebt afgerond. Of je hele huis hebt gepoetst." Met een klap valt het kookboek op de grond. Verschrikt kijkt ze me aan. Ik heb haar bij de arm gepakt en even door elkaar geschud. Ze bleef maar doorpraten. Er was geen speld tussen te krijgen. We hadden besloten om onze niet te versmaden arretjescake nog maar eens te gaan maken. De chocolade zou ons humeur wel weer bijstellen want we hadden elkaar net vertelt dat die ver beneden alle peil was. Terwijl ik uit de keukenkastjes de ingrediënten bij elkaar zoek, hoor ik haar op de achtergrond wel praten.

Voor de liefhebber; Arretjescake zoals oma die vroeger maakte

300 gram biscuits, 200 gram witte basterdsuiker, 1 pakje margarine, 5 eetlepels cacao, 1 ei

Verder heb je nodig; een steelpannetje, een schone theedoek, houtenlepel en een cakeblik

Vet het cakeblik in met margarine met een stukje keukenrol. Leg de biscuits op een schone theedoek, vouw de theedoek dicht, rol met een deegroller (of lege fles) over de theedoek tot de biscuits verkruid zijn.

Meng in een ander bakje de suiker en cacao door elkaar. Breek het ei in een kommetje en voeg het ei toe aan de gemengde suiker en cacao.

Doe het pakje margarine in een steelpannetje en laat het op een zacht vuurtje smelten.

Schep wat van de biscuitkrumels bij het suiker-cacao-eimengsel.

Giet nu de helft van de gesmolten boter erdoor. Goed door elkaar mengen. Herhaal dit tot alles op is

Doe het mengsel in het cakeblik. De bovenkant goed gladstrijken. Laat het blik afkoelen in een bak met koud water of in de koelkast. Keer de 'arretjescake' op een houten plank. Bewaar de 'arretjescake' in de koelkast en serveer de plakjes koud.

Als ik alles bij elkaar heb draai ik me om en zeg haar dat ik zover ben. Geen antwoord. Ze blijft maar praten tot ik besluit maar even naar haar toe te lopen. Pas als ik haar arm aanraak reageert ze op mij. "Och, sorry ik ratel maar door. Vind je dat erg?" vraagt ze. Natuurlijk niet. Laat ze maar lekker even stoom afblazen dat lucht vast op. We zijn toch zeker allemaal het wachten op verandering zat. Wie wil nu niet dat alles weer zonder de angst op besmetting, weer door kan gaan. Dat we de schade kunnen overzien straks en als vanouds met zijn allen de schouders er onder kunnen zetten om die schade zoveel mogelijk in te halen. Gewoon weer door de winkels lopen. Helaas we moeten en zullen nog wel even moeten volhouden. Met zijn allen kunnen we het. De Arretjescake kan ik daarbij aanraden.

3 Zelf haar knippen, we ontkomen er nu niet aan!

Daar zitten we dan. Tegenwoordig doen wij aan videobellen. Het valt direct op dat onze haarbossen aardig uitgegroeid zijn. Wat nu. De kappers blijven voorlopig nog dicht. Dus mogen we nu thuis ‘kappertje’ spelen. We wisselen wat handigheden uit en dan vertelt ze me dat bij haar ineens beelden van al heel wat jaren geleden opdoemen. Weet je nog, vraagt ze met een lach in haar stem; die dag dat halverwege de middag de telefoon ging. Jij was toen hier. Aan de andere kant van de lijn was de stem van haar dochter te horen geweest.

Compleet overstuur. De tranen kwamen nog net niet door de telefoon heen. Of het mogelijk was dat mam direct in de auto wilde stappen. Kom alsjeblieft snel. Dit kon ze echt niet door de telefoon uitleggen. “Echt mam, ik overdrijf niet als ik zeg dat dit echt heel erg is.” Ze had nog gevraagd of haar dochter ietsje duidelijker kon zijn maar dat bleek niet te kunnen. Dus had ze met een bonkend hart haar tas gepakt en de jas van de kapstok gerukt. Zonder hem aan te trekken was ze naar de parkeerplaats gerend en in de auto gestapt. Toen ze één keer zat had ze in het autospiegeltje haar verhitte gezicht gezien en geschrokken. Zo moet ik niet gaan rijden dan krijg ik ongelukken. “Kalm aan Henrik” had ze tegen haar spiegelbeeld gezegd. Even diep zuchten en dan pas starten. En het was zowaar gelukt om weer wat rustig te worden. Wat fout om zich zo op te laten hitsen terwijl er nog helemaal niets feitelijks verteld was. Waar was ze nou helemaal mee bezig. Tijdens de rit naar het huis van haar dochter waren er verschillende scenario’s de revue gepasseerd. Met drie kleine ondernemende kinderen waren er héél veel mogelijkheden om in dit soort paniek, zoals haar dochter nu was, te komen. Alles was mogelijk.

Toen ze, bij haar dochter door de schuurdeur binnen was gekomen, was het verbazingwekkend hoe stil het in huis was. Ze was door de woonkeuken gelopen, niemand! Toen had ze haar dochter op de bank in de kamer aangetroffen. Helemaal behuild. In de box lag de kleinste te slapen. In de tuin buiten

zat haar kleinzoon van vijf op de rand van de zandbak rustig te spelen. Hoe dan! Waar is de brand? Nu de 'brand' bleek boven op haar kamertje te zitten. Ze moest maar even gaan kijken dan kon ze met eigen ogen zien hoe erg het wel niet was. Met een zucht van opluchting had ze haar dochter het feit laten bevestigen dat er dus geen slachtoffers waren gevallen. "Nee, dat niet maar het is minstens zo erg. Ga nou eerst maar kijken", had haar dochter gezegd. Dus was ze zachtjes naar boven gelopen en had nieuwsgierig de slaapkamerdeur van haar oudste kleindochter opengedaan. En wat ze daar aantrof was zo, niet wat ze had verwacht. Op de stoel naast haar bed zat haar zes jarige kleindochter met een schuldig gezicht in een spiegeltje te kijken. Toen ze haar zag sprong ze op en riep "Oma, oma! Ik wilde mamma alleen maar verrassen en nu is ze heel boos en verdrietig." Voor haar staat haar kleindochter. Haar mooie lange blonde haren heeft ze met een schaar bewerkt. Op de grond liggen allemaal lange slierten haar. Ze heeft over haar hele hoofd hakken geknipt en daarmee haar hele haardos verwoest. Het is inderdaad verschrikkelijk zoals het eruit ziet. En dat haar dochter daar verdrietig over is dat snapt ze best. Maar hallo, gelukkig kan dit wel weer aangroeien. Met de pop, die ook een knipbeurt heeft gehad, is dat een ander verhaal. De kleine meid had heel veel spijt en zag nu wel in dat zelf je haar knippen niet altijd goed lukte. Toen het ergste verdriet over was hebben ze samen haar haren wat in een nettere vorm geknipt. Toen ze buiten een kopje thee hadden gedronken was de boosheid alweer wat gezakt. Gelukkig was het niet erger dan dit. Een paar prachtige hoofddoekjes moesten de schade verbloemen en ook kreeg pop zo'n mooi hoofddoekje. En dan maar wachten tot het weer aangegroeid is. Haar pappa heeft zich slap gelachen toen hij thuiskwam. O, deze actie had hij vroeger ook uitgehaald. "Dat overleef je wel hoor," had hij gezegd.

Toen ze allang weer thuis was had ze bedacht dat dit weer één van de overdreven reacties was waaraan haar dochter

wel vaker leed. Direct reageren op een voorval zonder even te relativieren en zij had er weer, zoals gewoonlijk direct, ook zonder te relativieren actie op ondernomen. Zo moeder zo dochter kun je wel zeggen.

En nu moeten we dus allemaal thuis knippen. Of de mode voor mannen moet ook een staartje in de nek worden. Eerlijk is eerlijk, om zomaar de schaar in het haar van haar echtgenoot te zetten wordt nog wel even een dingetje. Gelukkig dat ze bijna de straat niet op komen en als het echt mislukt kunnen ze altijd de boel nog kaalscheren en de schade bedekken met een pet of hoed. Allemaal heel veel succes met jullie knippogingen. En bedenk het groeit heus wel weer aan als het mis gaat. Je moet wel even geduld hebben, dan.

3. Kinderen krijgen meer mee dan je denkt.

Over de eettafel in de achterkamer had ze twee grote kleden gehangen. Tot op de grond, want het moet wel echt een tent lijken. Ook de zijanten had ze met knijpers zoveel mogelijk dicht gemaakt. Onder de tafel 'wonen' nu haar kleindochter, haar vriendinnetje en een viertal poppen. Sinds vanmorgen zijn ze bezig geweest hun 'huisje' in te richten. Inmiddels is het serviesje op een groot theeblad in de zijkant van een boodschappenkrat, die nu als kast dient, uitgespreid. Het inrichten gaf hier en daar nog wel wat overleg. En ze had gemerkt dat haar kleindochter behoorlijk de leiding weet te nemen. Gelukkig kreeg ze niet steeds haar zin. Misschien had ze zich er dan wel mee bemoeit. Wat een opluchting dat het zichzelf steeds weer leek op te lossen. Ze heeft ze net thee, koekjes en een trommeltje snoepjes gegeven. Nu is het helemaal compleet en zullen ze zich wel even vermaken. Dat vertelde ze me terwijl ze me binnenliet. Ze had me voor deze middag voor de thee uitgenodigd.

Wij gaan tegenover elkaar in het zonnetje zitten. Ook wij hebben thee en koekjes. "Dit is een van de gemakkelijkste oppasmiddagen die ik heb meegemaakt de afgelopen tijd", verzucht ze. Het komt de laatste tijd regelmatig voor dat er even ingesprongen moet worden. Nu de scholen gesloten zijn maar het werk van onze kinderen gewoon doorgaat zien we het overal gebeuren. Kleinkinderen worden afgeleverd bij de voordeur van Opa's en Oma's. En als je elkaar daarmee helpen kunt is dat ook eigenlijk een goede oplossing. Zeker als het 'veilig' gebeurt. Elkaar vertrouwen is dan heel belangrijk. Dat hebben ze goed met de kinderen besproken. Geen risico's alsjeblieft. Het is gezellig twee van die meisjes in huis. We wisselen wat weetjes uit tot onze aandacht getrokken wordt naar de kinderstemmen van onder de kleden. We horen het vriendinnetje zeggen: "Ik heb het aan mamma gevraagd en zij zei dat het komt omdat de grote mensen niet gehoorzaam zijn. De meneer op de televisie, dat is de baas van Nederland, wil dat we nog meer regels krijgen." Dan komt

het stemmetje van haar kleindochter:” Wat voor regels dan.”
“Nouww, klinkt het andere stemmetje weer, dat je geen visite meer mag krijgen. Soms eentje wel. Dat moet want anders worden er veel te veel mensen ook ziek en dan is er geen plaats meer in het ziekenhuis en dat is niet best. De dokters en de zusters hebben het nu al heel druk, weet je. En dat je niet meer naar buiten mag als het avond is. Mamma zegt dat het een avondklok heet en dat kinderen daar niks van zullen merken. Die liggen dan allang in bed en als die klok stopt dan worden de kinderen en de meeste mensen pas weer wakker.” Even blijft het stil. Dan horen we haar kleindochter: ”Ik heb de oplossing. Wij spelen nu dat die klok al moet. Als jij dan bij mij op visite bent zeggen we gewoon dat je mijn zusje bent en dan blijf je ook gewoon bij mij slapen. Zullen we dat doen?” Wij kijken elkaar aan en onderdrukken een lach. Die kleintjes, ze horen meer dan je denkt. Natuurlijk hebben ze dat op de media gehoord. Gister na de persconferentie van de ministers, had een student al verschillende rand oplossingen geopperd. En zoals nu wel blijkt, niet voor dovemans oren. Onder de tafel wordt thee geserveerd en één van de poppen moet nodig een schone luier. Er klinken huil geluidjes en een poppenmoedertje is druk in de weer.
Het besef dat kinderen in hun spel zelfs de maatregelen tegen het virus naspelen geeft wel aan hoeveel indruk het op hen maakt. Staan we er wel genoeg bij stil hoeveel het met ze doet dat ze niet naar school mogen en dus ook hun vriendjes en vriendinnetjes niet spontaan kunnen zien. En hoe de ernst van alles tot hen doordringt. Als we zo uit dat kindermondje kort en bondig horen over het hoe en wat is het voor die kinderen naar ons gevoel heel heftig. Zouden ze ook in de gaten hebben dat al zoveel mensen het virus niet overleefd hebben. Laten we hopen dat, dat erge niet ook in hun spel komt. Het hele gebeuren rondom de pandemie zal hun leven mede vormgeven. Wij ouderen zullen de boodschap op de goede manier aan hen moeten overdragen. Dat zal niet meevallen.